

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01866/2018-ERU

V Ostravě dne 27. února 2018

Č. j. 01866-3/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-01866/2018-ERU s obviněným z přestupku, právnickou osobou **C.S. – ENERGO s.r.o.**, se sídlem Závodní 229/9a, Hrabůvka, 700 30 Ostrava, IČO: 258 58 572, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, právnická osoba C.S. – ENERGO s.r.o., se sídlem Závodní 229/9a, Hrabůvka, 700 30 Ostrava, IČO: 258 58 572 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 17. května 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Baška u nemovitosti č. p. ■■■ zemní práce v souvislosti se stavbou „Nástavba a přístavba sídla firmy IPH servis Morava v Bašce“, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 13 000 Kč** (slovy: třináct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 5218.

Odůvodnění

Dne 13. září 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 (dále také „plynárenské zařízení“ či „středotlaká přípojka“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 21. listopadu 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 09765-18/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 09765/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 22. února 2018, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl zemní práce na stavbě „Nástavba a přístavba sídla firmy IPH servis Morava v Bašce“ (dále jen „stavba“) na základě Smlouvy o dílo č. [REDAKCE] uzavřené dne 1. srpna 2016 se společností PRŮMSTAV, a.s., IČO: 251 05 825 (dále jen „objednatel“).

Správce plynárenského zařízení vydal dne 24. července 2015 pro stavbu stanovisko zn. [REDAKCE] a dne 25. září 2015 stanovisko zn. [REDAKCE], obě s platností 24 měsíců ode dne jejich vydání sloužící jako informace o existenci plynárenských zařízení v zájmovém území vyznačeném v jejich přílohách. V obou stanoviscích je mimo jiné uvedeno, že odkryté plynárenské zařízení bude v průběhu nebo při přerušení stavební činnosti řádně zabezpečeno proti jeho poškození (viz bod 7) uvedených stanovisek).

Dne 24. října 2016 došlo k předání stavby mezi účastníkem řízení a objednatel, o čemž byl téhož dne pořízen Záznam o předání a převzetí staveniště (pracoviště) evidenční číslo [REDAKCE].

Vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení v terénu s platností 2 měsíce bylo provedeno dne 29. března 2017, o čemž byl téhož dne vyhotoven Protokol o vytyčení plynárenského zařízení.

Dne 17. května 2017 došlo v obci Baška u nemovitosti č. p. [REDAKCE] při provádění zemních prací na stavbě k poškození středotlaké plynovodní přípojky účastníkem řízení.

Účastník řízení ve svém vyjádření v rámci jednání s kontrolujícími dne 10. října 2017 uvedl, že jeho zaměstnanci prováděli výkopové práce pro uložení nové plynovodní a kanalizační přípojky. Ručním náradím odkryli plynovod (hlavní řad). Při provádění výkopových prací došlo k sesunutí vytěžené zeminy s většími kameny z okraje výkopu, kdy jeden z těchto kamenů narazil do plynovodu v místě napojení existující středotlaké přípojky a vylomil ji z plynovodu.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 360 m³ plynu do ovzduší za dobu 20 minut, jak vyplývá

z Protokolu o úniku plynu z poškozeného [REDAKCE] ze dne 18. května 2017. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 17. května 2017 došlo k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům po dobu 4 hodin. Z tohoto protokolu dále vyplývá, že k narušení plynárenského zařízení došlo ručně. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu účastník řízení uhradil.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl práce, v souvislosti s nimiž došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo z podkladů obsažených ve správním spise prokázáno, že účastník řízení věděl, že stavební činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení či v jeho blízkosti, neboť měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení, plynárenské zařízení bylo vytyčeno a ručně odkryto. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, byť ne aktivním jednáním účastníka řízení, nýbrž sesuvem jím vytěžené zeminy na odkryté plynárenské zařízení, je zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v něm lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, když aktivním jednáním účastníka řízení došlo

k poškození plynárenského zařízení, k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu zákazníkům. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona. Účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení a nechal si plynárenské zařízení vytyčit. Výkopové práce prováděl ručně, nicméně nezabezpečil odkryté plynárenské zařízení tak, aby nedošlo k jeho poškození, což je navíc v rozporu se stanoviskem správce plynárenského zařízení. Správní orgán tak dospěl k závěru, že si účastník řízení nepočínal s dostatečnou opatrností a nevyvaložil tak veškeré možné úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení ručně jakožto polehčující okolnost.

Jako polehčující okolnost vyhodnotil správní orgán také to, že účastník řízení měl před prováděním stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení k dispozici stanovisko správce tohoto zařízení a znal jeho polohu na základě provedeného vytyčení v terénu.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlakou přípojku, tedy, z hlediska energetického, zařízení menšího významu. V důsledku jejího poškození došlo k úniku středně velkého množství plynu do ovzduší a k přerušení dodávky menšímu počtu konečných zákazníkům, což hodnotí správní orgán jako středně přitěžující okolnosti. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku plynu nemohl účastník řízení žádným způsobem ovlivnit, neboť vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Při stanovení výše uložené pokuty vyhodnotil správní orgán jako polehčující okolnost také bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení.

Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního

řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad (dle Výkazu zisku a ztráty účastníka řízení uveřejněného ve sbírce listin Veřejného rejstříku ke dni 31. prosince 2017 činil výsledek hospodaření za účetní období [REDAKCE] Kč a čistý obrát za účetní období [REDAKCE] Kč). Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava